

Unde-i lege, nu-i tocmeală!

Spor la învățare, cu Legisman!

În lumea noastră, a avocaților, delincvența juvenilă este considerată o extensie a criminalității. În lumea noastră, a mamelor, delincvența juvenilă e subiect tabu, greu de „digerat”. În lumea noastră, a specialiștilor în educație, delincvența juvenilă devine fenomen de combătut prin educație juridică implementată de timpuriu, într-un mod ludic pentru copii. De ce de timpuriu? Pentru că la 14 ani, un copil care săvârșește o faptă cu discernământ va răspunde penal.

DE BIANCA OPRIȘ

În luna decembrie primesc, de obicei, cele mai multe solicitări pentru a desfășura în școli și grădinițe ateliere de educație juridică dedicate copiilor. Este luna în care multe unități școlare își programează săptămâna „Școala altfel” sau, pur și simplu, găsesc resurse de timp pentru a le dedica aspectelor complementare educației tradiționale. Am aflat din discuțiile cu cadrele didactice că realitatea din școli „bate” statisticile, numai dacă urmărim creșterea fenomenului de bullying, apariția agresivității fizice și verbale și acceptarea acestor

forme de abuz, de multe ori, ca normale. Pentru a le cere copiilor să respecte legea, este esențial ca aceștia să înțeleagă nu doar regulile, ci și consecințele acțiunilor lor, luând decizii bazate pe liberul arbitru. Iar la baza respectării regulilor stă stabilirea rutinelor sănătoase, formate încă de la grădiniță.

Tot din *feedbackul* oferit de profesori am înțeles că, din păcate, orele de dezvoltare personală sau de educație civică nu sunt suficiente pentru a acoperi măcar o parte din noianul de informații oferite de cele peste 11.500 de legi și de ordonanțe și este nevoie de o programă dedicată, structurată și aplicată, cu referire la viața de zi cu zi a copiilor.

Așadar, pornind de la cartea pe care am scris-o cu multă empatie pentru copii, „Învăț cu Legisman. Care-i treaba cu regulile”, apărută la Editura Solomon, împreună cu specialiști în educație și în design de învățare, am dezvoltat o astfel de programă dedicată învățământului primar și am tipărit „Caietul elevului” și „Ghidul facilitatorului”. Structurată în 20 de lecții interconectate, programa propusă de mine dezvoltă o serie de competențe generale, care produc, la rândul

BIANCA OPRIȘ este avocat și autor de cărți pentru copii. Este președinta Asociației Legisman pentru Educație și Dezvoltare - asociație care are ca scop creșterea nivelului de conștientizare și înțelegere a importanței formării, a educării copiilor de timpuriu în spiritul unei societăți guvernate de reguli și de legi, dar care să promoveze în același timp liberul arbitru. Totodată, Bianca este fondatoarea și promotoarea primului program de educație juridică pentru elevii din învățământul primar, „Învăț cu Legisman”. Mai multe pe www.aled.ro.

lor, competențe vizând teme precum drepturile copiilor, obligațiile legale, îndatoririle, răspunderea, sancțiunea, puterile statului, Constituția, conflictele, consecințele faptelor noastre, siguranța pe internet etc., prezentate într-o cu totul altă perspectivă. Astfel, fiecare lecție din programă urmează ciclul natural de învățare al creierului de la curiozitate, provocare și conectare personală cu tema și până la cercetare aprofundată și înțelegere, iar apoi totul este transpus în practică. La finalul parcurgerii acestei programe, copiii vor reuși integrarea conceptelor dobândite din educația juridică în viața reală, dincolo de pereții școlii sau ai cuibului familial.

În completarea auxiliarelor, am creat un boardgame simpatic și complex, cu ajutorul căruia orice părinte sau profesor poate susține învățarea legilor de către copii, într-un mod distractiv și interactiv. Legisman Boardgame este jocul prin care copiii își sedimentează informațiile din întregul proces al educației juridice și își însușesc cuvinte noi în vocabular – „pledoarie”, „percheziție”, „sentință” etc. Cum se joacă? Fiecare membru aruncă, pe rând, cu zarul, merge mai departe și își alege cartonașul: provocare, sentință, pledoarie sau șansă. Aveți chiar și cipuri, care reprezintă banii de la Bugetul de Stat. Jocul are cel mai interesant premiu: când copiii reușesc să adune toate cele 300 de cipuri, devin fictiv guvernatorii țării și pot gândi împreună o lege importantă pentru copiii țării. Care crezi că este prima lege pe care ar propune-o copilul tău?

Dacă sunteți interesați de educația juridică, vă invit să descoperiți câteva lecții demonstrative pe site-ul Asociației Legisman pentru Educație și Dezvoltare, ALED – www.aled.ro, în secțiunea „resurse”. ■

EDUCAȚIA JURIDICĂ ȘI POVEȘTILE DE VIAȚĂ ALE ELEVILOR

Am prezentat programul de educație juridică Legisman la câteva sute de copii, cu vârste între 3 și 12 ani, din mediul urban și din cel rural, elevi ai școlilor publice sau private, sau invitată a diverselor ONG-uri. Am primit sute de întrebări și curiozități, izvorâte din mințile lor ascuțite, toate având „rădăcina” în poveștile lor de viață sau ale oamenilor din proximitate. Această ancorare a copiilor în viața de zi cu zi mi-a demonstrat cât este de important să primești informațiile juridice utile într-un mod ușor de înțeles, astfel încât ele să producă înțelegere deplină și, în final, integrare, conducând copiii către propriile alegeri.

Munca mea în școli și grădinițe este posibilă datorită sprijinului oferit de ALED, Asociația Legisman pentru Educație și Dezvoltare. Această organizație are ca scop să răspundă unor nevoi ale copiilor, cum ar fi educația, nevoia de relaționare eficientă în contexte de viață cotidiană – familie, clasă, școală, grup de prieteni, comunitate; nevoia de a învăța gestionarea conflictelor în grupurile de apartenență și de a rezista la presiunea grupului; nevoia de a combate violența și fenomenul de hărțuire (bullying); nevoia de pregătire pentru diferitele momente și praguri ale vieții.